

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

La Espero

2019:1

sveda
esperanto
kongreso 2019

31 majo–2 junio
Stokholmo

Kongresumu en
Stokholmo
paĝo 3, 4

Folkkulturcentrum, Hjorthagens medborgarhus

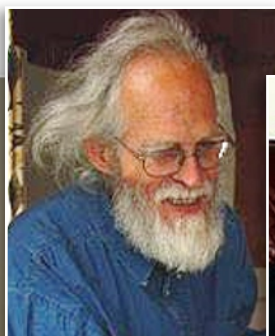
Francisco kun vizitanto

Libro-foiro en
Goteburgo kun
esperanto-budo

paĝo 6

Ingegerd, Harriet, Bodil kaj Helfrid.

Gravuloj forpasis:

- Baldur Ragnarsson
- Jarl Hammarberg
- Ebbe Villborg

paĝo 8

Organ för Svenska Esperantoförbundet

ISSN 0014-0694

2018 • 106-a jarkolekto

Fondita en 1913

Redaktion: Bengt Olof Åradsson och Olof Pettersson

Frågor om prenumeration, adressändringar o. dyl.:

Box 2276, 103 17 Stockholm, tel. 08-34 08 00.

svenska@esperantoforbundet.se

E-post till redaktionen: laespero@esperantoforbundet.se

Ansvarig utgivare: Bengt Olof Åradsson

Utformning: Omnibus Typografi & Bengt O Åradsson

Tryck: Pingvinpress, Råå

Prenumeration: 200 kr.

Prenumerationsavgiften för La Espero ingår i medlemsavgiften.

Plusgiro 20 12-3, Esperantoförbundet.

ESPERANTOFÖRBUNDET

Postadress: Box 2276, 103 17 Stockholm

E-post: svenska@esperantoforbundet.se

Nätsida: www.esperantoforbundet.se

Plusgiro: 20 12-3, Esperantoförbundet

IBAN-konto: SE50 9500 0099 6034 0002 0123

Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 200 kr.

Ungdomsmedlem (max 20 år) 100 kr. Medlemmar

under 30 år är samtidigt medlemmar i SEJU,

Sveriges Esperantisters Ungdomsförbund.

Hel familj 300 kr (inklusive ett exemplar av La Espero.

Tilläggsexemplar kostar 100 kr/år).

UEA-avgifter och prenumerationer: Leif Holmlund,

Kågevägen 40 B, 931 38 Skellefteå, tel: 070-6200846

ESPERANTOFÖRLAGET

Adress: c/o Nordenstorm

S:t Olofsgatan 26; 753 32 Uppsala

Plusgiro: 578-5

Nätsida: www.esperanto-gbg.org/eldona/

E-post: eldona@esperantosverige.se

ESPERANTOGÅRDEN

Adress: Esperanto-Gården,

680 96 Lesjöfors,

Nätsida: www.esperantogarden.se

E-post: info@esperantogarden.se

Telefon: 0590-309 09

Manus till La Espero

sänds till Bengt Olof Åradsson

Nygatan 10A; 281 48 Hässleholm; tel 070-200 4574

E-post: laespero@esperantoforbundet.se

	Stopppdatum	Utkommer senast
Nr 1	1 februari	1 mars
Nr 2	15 maj	5 juni
Nr 3	20 augusti	15 september
Nr 4	1 november	1 december

Utgivningsplanen är preliminär. Den som har brådskande information som måste komma ut senast ett visst datum bör ta kontakt med redaktören i god tid innan.

Nytt år, nya tag! I styrelsen fortsätter vi att arbeta med det nya systemet för samarbete. Ett system som gör det lättare att samarbeta för dem som vill vara med och arbeta och ha roligt tillsammans. Man behöver ju inte sitta i styrelsen för att delta i SEF:s arbete. Tvärtom, SEF är vi ju allihop och tillsammans åstadkommer vi mycket mer.

Styrelsens uppgift är ju inte att dra hela lasset, utan vi vill göra det möjligt för alla som vill kan vara med och dra, om än aldrig så litet. Därför har vi delat in arbetet i olika grupper. Vi i styrelsen har huvudansvaret, eller man kanske kan säga att vi är spindlarna som håller ihop nätet, men var och en kan spinna en tråd eller två; meningen är att alla medlemmar kan vara med så mycket eller litet som man känner för.

Förvaltningsgruppen: ansvarar för bokföring, årsmötet, medlemshantering och det traditionella styrelsearbetet. Här får man dock också gärna vara med och avlasta om man brinner för administration.

Informationsgruppen: Har hand om spridningen av esperanto på alla sätt. Har du idéer om hur vi kan informera om Esperanto, häng på! Några har börjat fundera på ett filmprojekt, videokurser på Youtube – du kanske är en fena på att filma, redigera ljussätta eller skådespela? Du kanske är duktig på design, att göra snitsiga affischer eller annonser. Radio, kan det vara något? Det finns alltid något att skriva i lokaltidningen.

Mötesgruppen: "Det är när människor möts som det händer saker". Mötas kan man göra på olika ställen, på medlemsmötet, på ett kafé, en badresa eller pysselhelg. Eller varför inte ordna nästa kongress!

Stödgruppen: utvecklar, utbildar och ser till att alla trivs. Ordnar funktionärsträffar, hjälper till om det är något du undrar över, ser till att hemsidor och tekniken bakom fungerar.

Arkivgruppen: Bevarandet av vår historia och vårt arv. Är du ordningsam och tycker om att grotta ner dig i böcker och gamla brev? Då är arkivgruppen något för dig.

Som synes finns det många möjligheter att vara med, och alla idéer, förslag och arbetsinsatser är välkomna!

I början nämndes vårt nya system för samarbete – Proesperanto, eller vad vi kommer att kalla det. Där kan man lätt följa hur arbetet med ett visst ärende eller en aktivitet fortlöper. Vårt forum Diskutejo på *intere.se* finns givetvis fortfarande kvar och där diskuterar vi verksamheten; i Proesperanto kommer vi till skott med det faktiska görandet. Det gör det enkelt för de som samarbetar att se när man närmar sig målet. Vi vill ha en tydlig struktur som gör det möjligt för alla som vill vara med och arbeta för esperanto ska kunna göra det på ett smidigt sätt!

Väl mött till ett aktivt 2019!

Kongresumu en Stokholmo

Ārets årsmöte och kongress h lls traditionsenligt under Kristi himmelfärdshelgen, fredagen 31 maj till 2 juni, i Hjorthagen i Stockholm. Platsen blir Folkkulturcentrum, Hjorthagens medborgarhus, precis intill r da linjens t-banestation Ropsten. Den tidigare aviserade platsen f r årsmötet, Postmuseum i Gamla stan, har ändrats då museet dels plötsligt bytte restaurangentrepren r vid årsskiftet, vilket försvårade planeringen av mat och fika, dels att de dessutom varnat för högljudda arbeten i huset just på lördagen. Lokalen i Hjorthagen g r det möjligt att vara på samma plats under båda kongressdagarna. Dock innehåller kongressprogrammet en utflykt med guidad tur på Postmuseum på söndagen.

Nytt f r i  r  r att SEF-styrelsen enbart håller i själva årsmötet, medan övriga programpunkter arrangerats av den lokala kongresskommitt n som består av medlemmar från klubbarna i Stockholm och Uppsala. Till skillnad från många tidigare kongresser  r det denna gång också upp till var och en att ordna boende själv – detta ingår alltså inte i kongressavgiften eller anmälan om deltagande!

För deltagande i kongressen finns några olika alternativ:

- att delta både fredag och lördag inklusive lunch, middag och två fikapauser bägge dagarna (700 kr),
- att delta både fredag och lördag, men ha med egen matsäck eller köpa mat och fika själv (200 kr),
- att endast delta en av dagarna (ange vilken), inklusive lunch, middag och två fikapauser (450 kr),
- att endast delta vid Esperantof rbundets  rsm te kl. 13.00-ca 15.00 på lördagen, utan mat eller fika; detta  r så klart kostnadsfritt för förbundets medlemmar,
- att delta i museibesöket på söndagen (80 kr).

Ungdomar kan ansöka om resestipendium för resekostnader och deltagaravgiften, se sidan om medlemsstöd under verksamhet på esperantoforbundet.se.

Medborgarhusets kafé har serveringstillstånd, vilket innebär att den som vill, och har åldern inne, kan köpa  l eller vin till måltiderna separat. Det g r förstås också att köpa mat och fika separat ur kaf ets ordinarie utbud till ordinarie pris, och i närheten finns även kebab-, sushi- och pizzarestauranger, samt en Tempo-butik.

På söndagen ordnas en gemensam utflykt i form av ett museibesök med guidad tur av en av utställningarna på Postmuseum i Gamla stan.

Anmäl dig !!

till årsmötet och kongressen före den 30 april 2019 med hjälp av formuläret i SEF:s Kalendario (esperantoforbundet.se) eller pappersformul ret som skickas ut tillsammans med La Espero. Om du inte har tillgång till internet eller har svårigheter att fylla i formuläret, ring till Ulla 08-7128291 (ej SMS) eller mejla och be om hjälp till: svespkon2019@esperantoforbundet.se

Aliĝu !! La Sveda Esperanto-Kongreso 2019 okazos en Stokholmo 31 majo–2 junio en la popola domo Folkkulturcentrum en Hjorthagen, apud la metrostacio Ropsten (ruĝa linio 13).
Notu ke vi mem devas aranĝi loĝadon en Stokholmo. Aliĝu per la aliĝilo en la Kalendario ĉe esperantoforbundet.se. Pri pageblecoj aŭ se vi bezonas helpon, kontaktu: svespkon2019@esperantoforbundet.se

Mireille GROSJEAN estas prezidanto de Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj. Ŝia denaska lingvo estas la franca kaj ŝi loĝas en Svislando. Ŝia preleĝlisto entenas 54 titolojn. El tiu listo ŝi preleĝos pri tri tre mal-samaj temoj en la kongreso: Tra centraziaj stepoj, Esperanto en Afriko kaj Kio estas bona instruisto?

Christer KISELMAN estas sveda matematikisto. Kiselman membras en Akademio Internacia de la Sciencoj San-Marino kaj en Akademio de Esperanto. Li studis la jidan lingvon kaj esploris pri praformoj de Esperanto. En la kongreso li preleĝos pri La jidogramatiko de Zamenhof kaj liaj kvin planlingvoj.

Leif NORDENSTORM estas direktoro de la teologia kursejo Fjellstedtska skolan. En la kongreso li preleĝos pri Sameaj lingvoj, Finna lingvo kaj Tornivala lingvo

Tatu LEHTILÄ estas asistanto en la faksekcio pri lingvistiko en Stokholma universitato. Li preleĝos pri Sveda signolingvo.

Tio signifas ke pluraj preleĝoj en la ĉi-jara kongreso temo pri lingvoj de agnoskitaj malplimultoj en Svedio. Alia temo en la programo estas kantado kaj/aŭ koncertoj. Ni tamen ankoraŭ ne povas prezenti kio okazos dum tiuj horoj.

Programo

Vendrede 31 majo 2019

- 10.00 Kafo kaj registriĝo
- 10.45 Malfermo de la kongreso
- 11.00 Christer Kiselman: La jidogramatiko de Zamenhof kaj liaj kvin planlingvoj
- 12.00 Lunĉopaŭzo
- 13.00 Jarkunveno de Eldona Societo Esperanto kun raporto pri la prilaborata Esperanto-sveda vortaro
- 14.00 Mireille Grosjean: Tra centraziaj stepoj
- 15.00 Kafo
- 15.30 Mireille Grosjean: Esperanto en Afriko
- 17.00 Manĝo
- 18.00–20.00 Koncerto kaj/aŭ komuna kantado

Sabate 1 junio 2019

- 10.00 Preleĝoj pri la temo minoritataj lingvoj en Svedio
  - Tatu Lehtil  pri Sveda signolingvo
  - Leif Nordenstorm pri Sameaj lingvoj, Finna lingvo kaj Tornivala lingvo
- 12.00 Lunĉo
- 13.00 SEF-jarkunveno
- 15.00 Kafo
- 15.30 Mireille Grosjean: Kio estas bona instruisto? kaj jarkunveno de Sveda sekcio de ILEI
- 17.00 Koncerto/kantado
- 18.00–20.00 Manĝo

Dimanĉe 2 junio 2019

- 11.00 Ekskurso al la poŝta muzeo

Niaj prelegantoj

Vortara laboro

La alfabeto de esperanto havas 28 literojn, el kiuj 6 havas supersignojn (Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ, Ŭ). Nun 20 el la literoj estas prilaborataj, dividitaj inter 7 laborantoj plus prizorgantoj de la tekniko.

Temas pri la vortaro de Roland Lindblom (1931-2016), el-laborita man-skribe dum la lastaj dudek jaroj de lia vivo, kaj nun enskribata en komputilon. La laboron de enskribo gvidas Leif Nordenstorm, kaj li informos pli pri tiu laboro dum la SEF-kunveno 31 majo – 2 junio en Stockholm.

Ulla Luin

... el prelego de Ebbe Vilborg en la Gotenburga konversacia studrondo

... Fine mi volas paroli pri du el tiuj enigmoj. Temas pri vortoj, kiuj ĉiuj el ni uzas de tempo al tempo: *edzo* "make" kaj *tuj* "med detsamma, genast, omedelbart".

Pri la unua Zamenhof fakte donis klarigon; la problemo estas ke ni ne kredas lin. Li diris, ke komence ne temis pri viro – edzo – sed pri la virino – edzino. Tiun vorton li prenis el la germana *Kronprinzessin*, facila por ni svedoj kiuj ja diras kronprinsessa.

Ĉar ŝi estas ligita al la kronprinco, ŝia titolo povis signifi "hustru".

Poste el la vorto *edzino* li tute logike faris la vorton *edzo* "make".

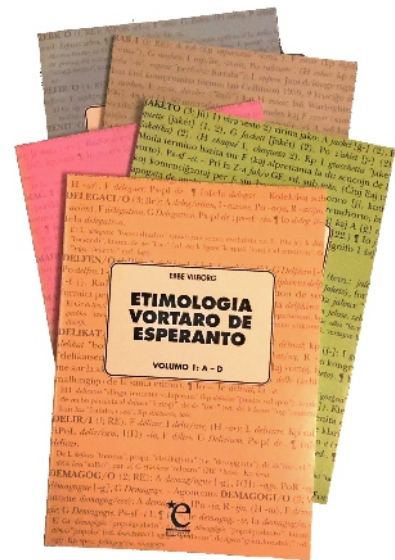
Kial ni do ne kredas al Z? Nu, ĉar *ne ĉiu princino estas edzino* kaj *eĉ malpli ofte edzino estas princino!* Kaj krome: de kie venas do: *edzino*?

Kelkaj trovis en la jida vorton, kiu signifas "edzino de rabeno"; ĝi havas plurajn formojn: *rebedzin, rabbedse* ktp. Z. ja ne volis rekoni, ke li iam pruntis vortojn de la jida. Ni ne scias.

Al la alia: *tuj* ekzistas en neniu lingvo. La francoj diras *tout de suite*, sed tio ŝajnas tro brutala deformo kaj ne klarigas la "j".

En la litova lingvo troviĝas vorto *tuoj* kun la sama signifo (mi ne ekzakte scias la prononcon), kaj iu trovis dialekton litovan, kiu havas la prononcon *tuj*. La problemo estas ke Z. ne sciis la litovan.

Sed, diras iu, Z. laboris certan tempon kiel kuracisto en urbo de Litovio: eble li lernis kelkajn frazojn; ekzemple la frazo "Venu tuj" povis esti dirata ofte al kuracisto. Tiel oni povas diskuti tien kaj reen sen atingi certan rezulton.

La kvin volumoj de la vortaro

Sed ĉiuj konstatas ke TUI estas tre efika vorto, multe pli ol la franca *tout de suite* aŭ la angla *immediately*.

La tutan prelegon eblas legi en la februara numero de Ora Ĵurnalo, kiu troviĝas surrete ĉe: <http://www.esperanto-gbg.org/>

Kallelse till årsmöte för Svenska Esperantoförbundet

Datum och tid:

Lördag 1 juni 2019 kl. 13.00

Plats:

Teatern, Folkkulturcentrum (Hjorthagens medborgarhus), Artemisgatan 19, Stockholm (intill t-banestation Ropsten)

Årsmöteshandlingar kan beställas i förväg från styrelsen, svenska@esperantoforbundet.se

Utställning på Gbg:s universitetsbibliotek

Vi har precis sammanställt en liten utställning om esperantorörelsens tidiga historia i entréhallen till humanistiska biblioteket vid Göteborgs universitetsbibliotek. Bl.a. visas Zamenhofs första franska häfte, *Langue internationale* (Varsovie, 1887), och "G. Henriclundquists" svenska översättning av detsamma, *Internationelt språk* (Warschau, 1889).

Något som förvånade mig var att vårt exemplar av det första svenska häftet är tryckt i Warszawa, godkänt av ryska censuren och allt, medan det som jag sett hänvisat till i andra sammanhang, och som KB har, är tryckt i Lund. Titel, sidantal och tryckår tyder på att det ändå är "samma" bok.

Joakim Lilljegen
Universitetsbibliotekarie

Är du stödmedlem i Rondo Langlet och betalar med autogiro?

Vår bank JAK-banken kommer att sluta med tjänsten autogiro under våren. Om du är medlem i Rondo Langlet och betalar avgiften med autogiro ber vi dej så snart som möjligt ändra det till en återkommande överföring i din internetbank till Esperantoförbundets pg-konto 2012-3. Glöm inte att ange i meddelandet att pengarna är för Rondo Langlet och ditt namn!

Stort tack på förhand för ditt fortsatta stöd! /Styrelsen

Har du frågor, kontakta kassören på adressen kasisto@esperantoforbundet.se

En la foiro pri homaj rajtoj (mānskliga rāttigheter, MR), en novembro, en Ålvsjö en Stockholm, estis tablo pri esperanto, laŭ interkonsento inter la klubo de Stockholm kaj la estraro de SEF. Membroj de la stokholma klubo deĵoris ĉe ĝi dum tri tagoj, kaj respondis al pli ol centoj da demandoj.

Ankaŭ en novembro okazis la klubara aranĝo "lingva duŝo", en dimanĉo, kun kartludoj kaj interbabilado, kaj en alia vespero estis prelego pri bela lago proksime de Stockholm. En decembro la klubo aranĝis kutiman lumfeston, kun komuna kantado kaj

tradiciaj spic-kukoj. Agneta Jārlstrōm (violono) kaj Olof Pettersson (ukulelo) akompanis la kantadon. Krome en decembro la klubo faris pagon de kolektita mono al gvidanto de 8 infanoj el Kenjo kiuj nun estas en Ruando post fuĝo pro inundoj, kaj alvenis konfirmo pri alveno de la mono kaj longa listo de urĝaj bezonoj por kiuj oni uzos la monon.

En la nova jaro, dum januaro la klubo havis du kunvenojn kun prezentantoj de Tatu kaj de Ingvar. Komisiono de la klubo kunlabore kun najbara Uppsala preparas por SEF-kunveno en majo en Stockholm.

Ulla Luin

Foto farita de Rickard Vesterberg dum lumfesto de 14 dec 2018, Esperanto-klubo de Stockholm. Ludas Agneta Jārlstrōm violono kaj Olof Pettersson ukulelo.

Poezio en Parizo

Se iu dirus al mi antaŭ unu jaro ke mi laŭtleĝos propras-kribitan poemon, al ĉambro plena de fremduloj en Parizo, mi ekridus. Malgraŭ mia malfido je tia aserto, ĝuste tio okazis malhelan vesperon pasint-aŭtunan.

Poezio TutLibera, aŭ Poésie en liberté, kolektis en januaro 2018 poemojn skribitajn de junaj esperantistoj ĉirkaŭ la mondo. Mi volis kontribui, sed prokrastis la aferon, ĝis la vespero antaŭ la limdato. Mi skribis, forĵetis, skribis, forĵetis... fine mi kunmetis kelkajn frazojn de diversaj paperoj kaj sendis la rezulton. Kelkajn semajnojn poste mi ricevis mesaĝon: mi venkis la unuan premion!

La premio estis vizito al Parizo, tute kun transportbiletoj, loĝado, manĝoj kaj diversaj ekskursoj en la urbo kune kun la aliaj premi-

itoj. Unu el ili estis komencanto de Esperanto. Ŝi fakte eklernis la lingvon por povi partopreni la novan kategorion de la konkurso (kiu antaŭe nur estis franc-lingva). Ŝia poemo venkis la trian premion. La aliaj, francparolantaj junuloj, multe interesiĝis pri Esperanto.

Mi ĝuis pasigi tempon kun ili, parolante pri lingvoj, sed ankaŭ aliaj temoj kiel diferencoj inter niaj hejmlandoj. Ja ne ĉiuj estis el Francio. Kelkaj venis el Alĝerio, iu el Romanio, alia el Slovenio. Iu estis el Kanado, alia el Hispanio, alia el Ĉeĥio. Unu eĉ vojaĝis la tutan vojon de Vjetnamio! La etoso estis sufiĉe simila al IJK* aŭ JES*. Kaj ĉion mi rajtis sperti tute senkoste. Mi uzis nur 8 eŭrojn por manĝeto survoje hejmen. Nekredeble!

Nun la konkurso denove estas malferma kaj mi elkore rekomen-

das verki poemon. Vi bezonas esti spertulo nek pri Esperanto nek pri poezio. Kaj nepre ne ĉion ĵetu en la rubujon! Rigardu la paperon kelkajn tagojn poste... eble ĝi estas pli fierinda ol vi unue opiniis.

Ingrid Antonia Berglund

*IJK (Internacia Junula Kongreso) kaj JES (Junulara Esperanto-Semajno) estas grandaj esperantorenkontiĝoj por junuloj. IJK okazos en 2019 en Slovakio kaj JES en Pollando.

Sammanfattning på svenska:

I höstas hade jag en fantastisk upplevelse i Paris. Jag fick umgås med ungdomar från en rad olika länder och blev otroligt väl bemött. Hela resan kostade mig ingenting, så när som på ett mellanmål på flygplatsen. Hur kom det då sig? Jo, jag hade skickat in ett bidrag till en fransk poesitävling för ungdomar, som 2018 för första gången tog emot dikter på esperanto. Tjejen som kom trea hade lärt sig språket bara för att kunna delta i tävlingen. Jag själv är verkligen ingen erfaren diktare. Det visar att vem som helst kan delta! Årets tävling har redan öppnats. Åldersgruppen är 15 till 25, form och ämne väljer deltagaren själv. Bidrag skickas in via www.poesie-en-liberte.fr senast 30:e april. Ceremoni och Parisresa sker i slutet av november.

Ingrid Antonia Berglund

Pri la konkurso

Aĝo: 15 ĝis 25

Limdato: 30a de aprilo

Temo: libera (vi rajtas elekti kion ajn)

Formo: versa aŭ proza, maksimume 30 versojn aŭ liniojn longa.

La ceremonio en Parizo okazos fine de novembro. Ĉiu kandidato povas sendi nur unu poemon. La poemo devas esti neeldonita.

Sendu la poemon tra www.poesie-en-liberte.fr
Kontaktpersono: Gilles Tabard (gillestabard.PEL@gmail.com)

Helén, Inga kaj Ralf

BOKMÄSSAN
GÖTEBORG BOOK FAIR

BOKREA!

Esperantoförlaget rear många titlar under hela 2019.

Titel	Förr	Nu
Aniario	85	50
Dharmopado	180	100
Flugoranĝo rakontas	100	50
Islandaj pravoĉoj, broŝ.	40	20
Kelkaj faktoj pri la budhismo	85	40
Kroze – proze	150	80
Nemesis–Nemeza	100	40
Ŭmotos mission på esperanto	150	75
Orm la Ruĝa	130	50
Söka bostad i storstaden	150	50
Dr Zamenhof och det internationella språket	75	40
Esperanto! Nyckel till det internationella språket	20	10
Introduktion till esperanto	25	10
Jen nia mondo 1	75	20
Jen nia mondo 2	75	20
Esperanto-Kompendium	100	30
Esperanto-svensk ordbok	50	20
Ordbok Svenska-Esperanto	275	150

Porto tillkommer på alla priser.

ESPERANTOFÖRLAGET – ELDONA SOCIETO
ESPERANTO

Esperantoförlaget · c/o Nordenstorm ·
S:t Olofsgatan 26 · 753 32 Uppsala · Svedio

eldona@esperantosverige.se

La Libro-Foiro en Gotenburgo okazis inter la 27a kaj 30a de septembro. Ĝi logis centojn da eksponantoj kaj milojn da vizitantoj. Sur la baza etaĝo en Svenska Mässan la komercaj eldonejoj troviĝis kaj sur la unua etaĝo ni kaj multaj aliaj societoj sen profita celo troviĝis. Lastjare oni nomis "nian" foiron *La Internacia Foiro*, sed ĉijare la nomo estis *La Globala Foiro*.

Lastjare kelkaj eksponantoj kaj multaj vizitantoj restis hejme pro ĉesto de ekstrema gazeteldonistoj kun ligo al naziismaj asocioj. Ĉi tiun jaron ekstremaj asocioj ne rajtis eksponi, kaj homoj denove abundis.

Nia esperanta budo, ses kvadratajn metrojn, troviĝis en angulo apud ŝtupareto. Sufiĉe bona loko! La eksponinto estis Svenska Esperantoförbundet,

sed membroj de la gotenburga klubo deĵoris. Ni notis la personojn, kiuj restis ĉe ni por interparoli. Ni disdonis broŝurojn kaj vendis librojn. 154 viroj kaj 218 virinoj venis. La unuaj 1½ tagoj ĉefe estis celitaj al fakuloj – instruistoj, bibliotekistoj kaj ankaŭ gelernantoj. Junuloj ne scias multon pri esperanto. Do estis aparte interese paroli kun ili.

el Ora ĵurnalo nr 11

Siv Burell kun gejunuloj

Vizito en la esperanta muzeo 2018

Saliko (Raita Pyhälä) kaj Kerstin Rohdin vizitis la Esperanto-Muzeon en Vieno pluvoplenan tagon en novembro 2018. Post ioma interparolo kun Christian Cimpa en esperanto ni estis tre amike bonvenigataj kaj ni lernis multon pri kio enhavas la muzeo. 40.000 libroj ciferite katalogitaj, informoj pri 300 personoj kaj multaj fotoj pri personoj kaj eventoj.

Ni hazarde vidis foton pri SEF-kongreso en Malmö 1955, sur kiu Kerstin rekonis siajn patron, Nils Olsson, kaj onklon, Olle Olsson. Ankaŭ aliajn partoprenantojn mi rekonis. Anna-Greta kaj Jan Strönne sidis en la unua vico.

... Esperanto ...

... la muzeo: 60 postlasaĵoj (i.a. de Kalocsay, Schamanek, de Seabra, Serišev, Ŝirjaev, Wüster), 1.500 afiŝoj, 3.700 revuoj (diversaj titoloj), 22.000 fotoj, 35.000 volumoj kaj 40.000 flugfolioj. El tiuj fine de 2018 estas ciferecigitaj kaj konsulteblaj en interreto: 1.200 libroj, 1.200 jarkolektoj de revuoj kaj 1.000 afiŝoj.

Informojn pri la muzeo kaj ĝia enhavo vi povas trovi sub la titolo Esperantomuzeo, Vieno. Serĉu! La materialo, kion vi povas trovi tie estas tre interesa kaj povas plenigi kaj riĉigi plurajn "klubvesperojn". Vi povas lerni pri la vivo de esperanto per tiu ttt-ejo. Vi povas serĉi inter la katalogitaj libroj kaj eĉ prunti per via loka biblioteko.

La muzeo pri "Esperanto kaj planlingvoj" situas centre en Vieno.

Vizitu kaj lernu en Esperantio!

Kerstin Rohdin.
Raita Pyhälä

Somardagar i Göteborg — intensivkurs i

Esperanto

Plats: Studieförbundet Vuxenskolan, Karl Gustavsgatan 15. Grupper på tre olika nivåer
Tid: må 24 - fr 28 juni 2019, kl. 10 - 15.
Avgift: 100:- /dag = 500:- för hela kursen
Arrangörer: Göteborgs Esperantoförening, ILEI och Studieförbundet Vuxenskolan.

Liksom förra året räknar vi med utländsk medverkan.

Mer info kommer under våren på Göteborgs Esperantoförenings hemsida: www.esperanto-gbg.org
 Esperanto-Societo de Gotenburgo
 c/o Andreas Nordström
 tfn: 0762-654209
 e-post: gbg@esperanto.se ; pg. 4 36 12-1

Välkommen!

Greziljono apartenas al kelkaj centoj de esperantistoj. Greziljono estas ankaŭ via domo. Vizitu!

La kompleta programo dum 2019 laŭ gresillon.org/agendo
 apr-12/16: Ĥora (korusa) renkonto de Interkant' kun Zdravka Bojčeva
 apr-12/16: LandArt, Arto kaj Naturo en Greziljono kun Nathalie Dubrulle
 apr-26/maj-04: 9a PRINTEMPaS, intensivaj kursoj kun Przemek Wierzbowski, Christophe Chazarein, Marion Quenut
 maj-03/04: 9a PRINTEMPaS, internaciaj KER-ekzamenoj
 apr-28/maj-04: 2a Migra-promenada semajno (en Esperanto) kun Olivier Buisson
 jul-08/18: 3-a Maratona Esperanto-kurso dum 10 tagoj kun Dennis Keefe, ...
 jul-08/18: 5-a Interŝanĝoj de scioj kaj faroj (franclingve)
 aŭg-06/16: 9-a Festa Semajno por infanoj kaj familioj
 aŭg-06/16: 2-a Internacia danco-semajno kaj Esperanto-kursoj
 okt-26/nov-03: 8a AŬTUNE la Esperanto-ferioj - kun halovena festo

BONVENON !!!

Maison Culturelle de l'Espéranto

Adreso: Grésillon, St. Martin d'Arcé,
 49150 BAUGÉ-EN-ANJOU, France
 Retpoŝto: kastelo@gresillon.org
 Retejo: www.gresillon.org aŭ nur gresillon.org

DINA GAMLA SEDLAR KAN RÄDDA LIV!

Klubbens styrelse har tagit beslut att göra en insamling av ogiltiga sedlar som ligger obrukade. Vi kommer efter 6 månader att lösa in dem hos riksbanken och använda summan för att stödja liv och utbildning för de åtta föräldralösa barn som esperantoläraren Joel Shemu i Ruanda tagit hand om efter en katastrof.

Du kunde läsa om detta i nr 5-2018 av Ekspreso. Vi vet att de nåtts av vår hjälp och att de nu strävar med att plantera träd.

Du kan skicka det du kan till med följebrev till: Esperantoklubben i Stockholm, Box 2276, 103 17 Stockholm

el EKSpreso 1-2019

BET-55

Litova Esperanto-Asocio invitas partopreni la 55-lajn tradiciajn Baltiajn Esperanto-Tagojn, kiuj okazos la 6-14-an de Julio, 2019 en Litovia urbo Panevėžys. Detalaj informoj estas en la Informa Bulteno de BET-55
 Retejo de BET-55, kie eblas trovi ĉiujn aktualajn informojn, estas:
www.esperanto.lt/board/zboard.php?id=BET55

Partoprenu mem kaj invitu la aliajn. La aranĝo estos vere multnombra, interesa kaj utila.

Povilas JEGOROVAS
 Prezidanto de Litova Esperanto-Asocio

Ebbe Vilborg 1926 – 2018

Ebbe Vilborg mortis la 30 de decembro 2018. Li havis 92 jarojn. Li naskiĝis en 1926. Li lernis esperanton kiel 14-jara knabo. Lia patro ekhavis lernolibron sed ne havis tempon por lerni la lingvon. Li donis ĝin al sia filo Ebbe kiu baldaŭ rimarkis ke esperanto helpis lin plibonigi sian studadon en la germana lingvo. Post klasikaj studoj pri la latina kaj greka lingvoj li

fariĝis docento en la greka. Dum multaj jaroj li estis instruisto en gimnasioj kaj en la universitato.

En 1958 li eldonis Lilla Esperanto ordboken, La malgranda Esperanto vortaro. Kaj post multjara laboro li povis en 1992 eldoni Ordbok Svenska Esperanto, vortaro Sveda Esperanta. Ĝi estas vera orminejo por svedaj esperantistoj. En 1973 La sveda Esperanto Instituto ekhavis novan sidejon en Gotenburgo kaj Ebbe fariĝis ĝia rektoro kaj havis tiun postenon ĝis 1993. Dum la jaroj 1989-2000 estis eldonita lia Etimologia Vortaro en kvin libroj. Pro tiu verko li ricevis la Osiek premion en 1992.

Li ankaŭ skribis plurajn librojn pri la latina kaj greka

lingvoj kiel Sveda-Latina vortaro kaj Latinaj citaĵoj. Dum longa tempo li estis membro en la Esperanto Akademio kaj en UEA. Ĉiun jaron li estis estimata preleganto pri nova esperanto literaturo en la Esperanto Societo de Gotenburgo.

El la retpaĝo de La Sveda Esperanto-Instituto Ralf Jalming faris resumon kaj tradukis en Esperanton

Purstila ceremonio por Ebbe Vilborg 1 februaro 2019

Margareta Andersson, Helfrid Karlsson och Siv Burell deltog från Göteborgs Esperanto-förening. Aino Åberg var också anmäld, men befann sig vid tillfället på sjukhus. Officiant: Gunilla Jutvik.

Baldur Ragnarsson 1930–2018

La 25an de decembro post longa malsano forpasis Baldur Ragnarsson. Baldur naskiĝis en la jaro 1930, en Islando. Estis diplomito pri islanda kaj angla lingvoj, gimnazia kaj universitata instruisto. Verkis islandlingve poemlibrojn kaj fakajn librojn pri la islanda lingvo.

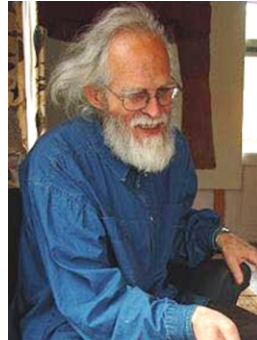
Li lernis Esperanton kiel gimnaziano en 1949. Prezidanto de Islanda Esperanto-Asocio dum multaj jaroj. Prezidanto de la Belartaj Konkursoj de UEA 1975-85. Akademiano ekde 1979. Estrarano de UEA pri kulturo kaj eduko 1980-86. Vicprezidanto de UEA 1980-83. Redakciano de Norda Prismo 1958-1974. Verkisto en Esperanto ekde la kvindekaj jaroj. Ekde 2006 kandidato por la Nobelpremio por literaturo, nomumita de Akademio Literatura de Esperanto

Ĉerpoj el Edukado.net

Jarl Hammarberg 1940–2019

Jarl Hammarberg, verkisto, poeto kaj artisto forpasis la 25an de januaro. Dum multaj jaroj li estis membro de la Esperanto-Societo de Gotenburgo. Lia filino Marta atentigis nin pri la forpaso. La esperanto-nomo de Jarl estis Jarlo Martel-Monto. 1966 - 1977 li estis edziĝinta kun la poeto Sonja Åkesson. En 1965 li tempe troviĝis en malliberejo pro sia propagando por pacifismo ekz. per afiŝo kun la titolo *Rezistu mortigi – rezistu ĝeneralan militservon!* Foje mi vidis unu el liaj prezentadoj – speco de teatraĵo kun esperantaj vortoj – direktaj sen kunteksto, sed dramatece. Du junuloj portis afiŝojn kun literoj kaj vortoj diagonale kaj vertikale. Samtempe muzikisto akompanis la tuton. Li tute ne estis “Sinjoro Mezulo”. Memoraj vortoj pri li troviĝas en la 15 n-ro de Ora Ĵurnalo.

Siv Burell